

INFORMACJA PRASOWA
Warszawa, 31 maja 2023

Czy 1 czerwca 2023 zapisze się w historii praw człowieka i biznesu? A jeśli tak, to jakimi zgłoskami?

Edukacja, prawo zapobiegające nadużyciom i dające dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz należyta staranność w prowadzeniu działalności biznesowej. Okazuje się, że w XXI w. wciąż mamy z tym problem. System, który powinien wspierać, ciągle kuleje. 1 czerwca 2023 jest szansa na rehabilitację. Parlament Europejski będzie głosował za kompromisowym projektem *Dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (CSDDD)*. Ratunkiem dla progresywnych rozwiązań jest wyłącznie głos na „TAK”.

Tego samego dnia rozpoczyna się w Warszawie 1 Międzynarodowa Konferencja Praw Człowieka i Biznesu w Europie Środkowo-Wschodniej i Azji Centralnej organizowana przez Polski Instytut Praw Człowieka i Biznesu (PIHRB) oraz Narodowy Uniwersytet Prawa im. Jarosława Mądrego (YMNLU) w Charkowie. W dobie globalizacji rozmowa o europejskich sprawach wyłącznie w europejskim gronie byłaby krótkowzroczna; bo przecież łańcuchy wartości wielkich koncernów sięgają daleko poza granice Unii Europejskiej (UE) a dla praw człowieka granice w ogóle nie istnieją. Zwiększanie sieci osób, które o te prawa będą walczyć wydaje się być koniecznością.

Scenariusz 1: Działania potężnego przedsiębiorstwo wydobywczego negatywnie wpływają na gospodarkę wodną w regionie. Prawo do życia i zdrowia okolicznych mieszkańców jest zagrożone. Ocena ryzyka w tym kierunku nie została dokonana, nie odbyły się też konsultacje z interesariuszami zapobiegające kryzysowi.

Scenariusz 2: Do Polski przyjeżdża młoda dziewczyna z Ameryki Łacińskiej. Sprzedaje dobytek, żeby kupić bilet lotniczy. Czeka ją praca pokojówki w hotelu ma zapewnić byt jej i pomóc rodzinie, która została w domu. Na miejscu: zabrany paszport, noclegi w skandalicznych warunkach, długie godziny pracy w fabryce, skrawek pensji. Złamane prawa? Prawo do wolności. Zakaz pracy przymusowej.

Scenariusz 3: Produkcja odzieży znanych polskich marek. Krótki termin realizacji. Upał, brak wentylacji, pył, zamknięte drzwi. „Póki zlecenie nie zostanie zrealizowane nie pójdziecie do domu. Najlepiej założyć pieluchy, szkoda czasu na przerwy.”

Lider Projektu

Partnerzy Projektu:

Konferencja organizowana jest przez PIHRB & YMNLU w partnerstwie z:

Scenariusz 4: Do eleganckiego hotelu wchodzi równie elegancki i pewny siebie mężczyzna z młodym chłopakiem. Meldują się jako rodzina. W rzeczywistości chłopiec zostaje zabrany do pokoju i wykorzystany jak wiele innych, podobnych mu dzieci, w przemyśle pornograficznym. Hotel nie zauważa problemu. Czy to w ogóle jest sprawa hotelu?

To niestety nie jest film. To fragmenty prawdziwego życia. Te i inne przypadki, w których zagrożone lub łamane są prawa człowieka na styku lub w głównym nurcie działalności biznesowej to jedynie wierzchołek góry lodowej problemu, o którym alarmują organizacje pozarządowe w Polsce, Europie i na całym świecie. Od nieprzestrzegania istniejącego prawa (w różny sposób (nie) chroniącego obywateli i słabo by nie rzec – wcale – nie egzekwowanego przez Państwo), po jego obchodzenie, szukanie luk, po trzymanie się interpretacji, która wyraźnie pomija odpowiedzialność etyczną tak bardzo, że w polu widzenia pozostaje głównie zysk i zachowanie statusu quo.

Zbliżający się 1 czerwca 2023 z pewnością będzie w tym kontekście bardzo ważną datą dla europejskiego parlamentaryzmu. Po wielomiesięcznych pracach nad tekstem projektu CSDDD w Komisji Europejskiej i w Radzie, przyszedł czas na plenarne głosowanie w Parlamencie Europejskim (PE). Każdy poseł i każda posłanka do Parlamentu Europejskiego są odpowiedzialni przed swoimi wyborcami za decyzję, którą podejmą. Kompromisowy tekst został wypracowany z dużym trudem we właściwej dla tej dyrektywy, komisji JURI. Zdaniem organizacji społeczeństwa obywatelskiego wchodzących w skład sieci European Coalition for Corporate Justice (ECCJ), w tym PIHRB, nie jest to tekst idealny, ale dający nadzieję na dalsze konstruktywne prace w trilogu, kiedy to uzgadniane są stanowiska Rady, Komisji i Parlamentu Europejskiego, a w dodatku najbardziej spójny z międzynarodowymi standardami: *Wytycznymi ONZ dot. Biznesu i Praw Człowieka* oraz *Wytycznymi OECD dla Przedsiębiorstw Wielonarodowych*. Bardzo niepokojące w tym kontekście są wszelkie głosy w Parlamencie Europejskim zachęcające do głosowania przeciw temu kompromisowi lub proponujące poprawki mające go rozwodnić. Apelujemy do polskich posłanek i posłów do PE by stanęli na wysokości zadania i poparli proponowany tekst bez dodatkowych uwag.

Jednocześnie, 1 czerwca 2023 to wyjątkowy dzień dla Polskiego Instytutu Praw Człowieka i Biznesu oraz Narodowego Uniwersytetu Prawa im. Jarosława Mądrego w Charkowie (Ukraina), organizatorów **1. Międzynarodowej Konferencji dot. Biznesu i Praw Człowieka w Europie Środkowo-Wschodniej oraz Azji Centralnej**. Konferencja jest zwieńczeniem wielomiesięcznego projektu, realizowanego przez ww instytucje we współpracy z Global Business Initiative for Human Rights a także partnerami projektu: Islandzkim Stowarzyszeniem na Rzecz Zrównoważonej Demokracji ALDA oraz Rzeczniką Praw Dziecka w Islandii. Jego celem była edukacja ekspertów w dziedzinie biznesu i praw człowieka oraz połączenie ich w sprawnie siecującą grupę wspierających się uczestniczek i uczestników. Certyfikat Letniej Akademii BHR CEE & CA otrzymało 27 osób. Piętnaście z nich zdecydowało się na kontynuowanie swojej edukacji i zaangażowało się w napisanie pod okiem mentorów studiów przypadków ze swoich krajów. Autorzy i autorki osobiście przedstawią wyniki swojej pracy (zobacz: [program konferencji](#)) a następnie odbędzie się dyskusja na ich temat w grupach warsztatowych. Na konferencji będzie miała także miejsce premiera publikacji wszystkich zebranych case'ów.

Lider Projektu

Partnerzy Projektu:

Konferencja organizowana jest przez PIHRB & YMNLU w partnerstwie z:

Iceland
Liechtenstein
Norway

Active
citizens fund

„Networking był i jest jednym z kluczowych celów tego projektu. Bardzo cieszymy się, że przynajmniej część absolwentów Akademii Letniej będzie miała okazję poznać się osobiście w Warszawie. Liczymy również na to, że nawiążą tu ciekawe znajomości z osobami działającymi na rzecz praw człowieka w biznesie w Polsce, ale i na świecie. W spotkaniu biorą także udział znani i cenieni eksperci nie tylko z regionu, którzy wnoszą nieocenioną wartość merytoryczną i nieustannie inspirują. Część merytoryczną konferencji otworzy wystąpienie Prof. dr Markusa Krajewski z Centre for Human Rights Erlangen Nürnberg oraz Annabel Short z Institute for Human Rights and Business. Swoją obecność potwierdziła także dr Jacqueline Kacprzak reprezentująca Krajowy Punkt Kontaktowy OECD funkcjonujący w ramach Ministerstwa Rozwoju i Funduszy Regionalnych. Dziękujemy też bardzo Akademii Vistula za gościnne progi i pomoc w promowaniu wydarzenia” – mówi Beata Faracik, Prezeska zarządu PIHRB.

„Jeszcze rok temu nie wierzyłabym w możliwość zaprezentowania zbioru studiów przypadków dotyczących biznesu i praw człowieka w Europie Środkowo-Wschodniej oraz Azji Centralnej. Wydawało się to niemożliwe. Nie uwierzyłbym też, że będę mogła osobiście powitać pierwszych absolwentów Letniej Akademii BHR w regionie. Jednocześnie, choć wydawało się to niemożliwe, marzyliśmy o tym. Jestem zatem bardzo wdzięczna wszystkim, dzięki którym marzenie się ziściło.

Teraz nasz region staje się bardziej widoczny na globalnej mapie biznesu i praw człowieka a jego specyfika będzie brana pod uwagę w rozwoju globalnej polityki. Znacznie więcej osób będzie świadomych tego, jakie są problemy w regionie, kto należy do grup szczególnie wrażliwych, jakie są potrzeby i kim są osoby, które pełniące rolę napędową do zmian. Jesteśmy dziś świadkami ważnej transformacji w dziedzinie praw człowieka i biznesu w regionie.” – dodaje Olena Uvarova, Szefowa International Lab on BHR na YMNLU

Konferencja ma formułę hybrydową – oprócz fizycznego udziału w Warszawie można w niej uczestniczyć również on-line.

Projekt finansowany jest przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny. Przyznano grant w wysokości: 115 039,20 EUR.

Więcej informacji:

Beata Faracik
Prezeska Zarządu PIHRB
beata.faracik@pihrb.org

Małgorzata Szlendak
Koordynatorka ds. komunikacji
malgorzata.szlendak@pihrb.org

Lider Projektu

Partnerzy Projektu:

Konferencja organizowana jest przez PIHRB & YMNLU w partnerstwie z:

